

LYS og LIV

UTGITT AV
MENIGHETSFAKULTETET

7/8-87

53. ÅRGANG

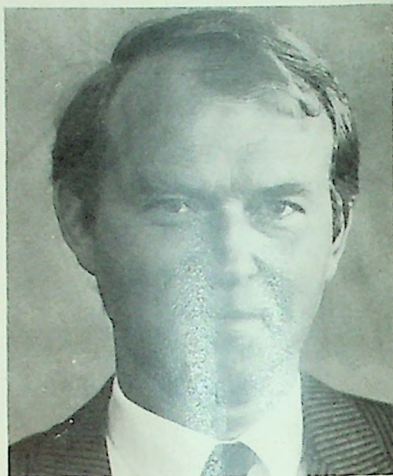
Sunn tro og sann lære

To jubileer ved Menighetsfakultetet i høst – kristendomsinstituttet 20 år og kateketseminaret 10 år – har rettet oppmerksomheten mot læren, den kristne kunnskap.

Den kristne kunnskap er en livsnerve i kirke og skole. At det her går om den tradisjonsformidling som hele vår vesterlandske kultur hviler på, er én side ved saken. Videre og dypere går det forhold at læren grunnfester troen, kunnskapen styrker etterfølgelsen.

Hvor den kristne menighet eier kunnskap, blir den ikke bytte for ethvert lærdoms vær som måtte blåse opp. Tidens sydende nyreligiøsitet er også en kraftig påminnelse til oss om å bygge opp en sunn tro på en sann lære.

Og hvor den enkelte kristne ikke er i stand til å stå til regnskap for det håp som bor i en (1 Pet 3,15), der står et stammende vitne med en språkfattig tro.

Rektor Olav Skjevesland.

Menighetsfakultetet er Den norske kirkes viktigste lærehus. Dets gudgitte oppdrag er å utdanne veivisere i troens saker. I dag står det mange ved livets korsveier og er rådville.

Mange vedgår anende: «Jeg føler det fins en gud.» De må hjelpes til den gode bekjennelse: «Jeg vet på hvem jeg tror» (2 Tim 1,12).

Olav Skjevesland

LYS og LIV

UTGITT AV
MENIGHETSFAKULTETET

Ansvarlige redaktører: Olav Skjevesland og Vigbjørn Matre.

Redaksjonsmedarbeider: Landssekretær Trond Solvang.

Utkommer 8 ganger årlig. – Ekspedisjon: Gydas vei 4, 0363 Oslo 3. – Postgiro 5 12 87 80. Bankgiro: 6038.30.18636. – Telefon: Sentralbord 46 79 00. – Bladet sendes gratis til alle MF-foreninger, samtlige menighetsråd i landet og alle navngitte bidragsyttere. Alle som ellers ønsker det, får bladet gratis tilsendt.

Opplag dette nr.: 33 000.

Forsidebildet: Fra en julegate i Hong Kong. Fasadedekorasjon på ett av de mange stormagasiner.

Foto: Lars Ove Kvalbein.

Se mer om jul i Hong Kong side 11–12. Se også side 20.

Gaven alle har bruk for

Av informasjonssjef Vigbjørn Matre

Luk. 2,18–20. «Alle som hørte på, undret seg over det gjeterne fortalte. Men Maria gjemte alt dette i sitt hjerte og grunnet på det. Gjeterne drog tilbake, mens de prisste og lovet Gud for det de hadde hørt og sett; alt var slik som det var blitt sagt dem – – –»

Det er ikke lite tankebry og anstrenninger som skal til for å finne julegaver som passer til dem vi ønsker å glede. Varemagasiner sender ut gavekataloger i de mest påkostede varianter for å informere om alle mulighetene som foreligger. Problemet er ofte at dem vi ønsker å gi en gave til har det meste. Likevel er det en god skikk å vise på denne måten at vi setter pris på hverandre, og vi trenger en anledning for å vise det. Hvordan ville våre venner reagere hvis vi midt i februar møtte opp med en sekk full av gaver?

Jesus er også en gave til oss i julen, ja han er selve gaven. Han er ikke som en flott og glitrende gavekatalog som skrur forventningen i været, for så å oppdage at tingene ikke holder mål. Han er en gave som i utgangspunktet er beskjeden, har ikke alltid den mest fristende «innpakning», men Jesus er en gave som vi blir mer og mer glad i og glad for. Julen blir for oss som har fått tatt imot ham, å få gaven på nytt, og vi må erkjenne at vi trenger den, fordi den er blitt så sentral i vårt liv. Vi kan umulig tenke oss julen uten Jesus, da kunne heller alle varemagasin vært uten julegaver, så viktig er Jesus. Du trenger også Je-

Informasjonssjef Vigbjørn Matre.

sus, dersom du vil åpne ditt hjerte og gjemme hans ord der, ja da blir gaven din og julens gleder er dine. Vi her på MF er satt til å være gledesspredere, til å gi folk det de virkelig trenger – Jesus Kristus. Det er til denne oppgaven vi utdanner folk til, og denne tjenesten utfordrer vi også nye mennesker til.

Vårt mål er at nye mennesker skal prise og love Gud for det de har hørt og sett – –. Dette er den største og rikeste oppgave vi mennesker kan være med på!

Gledelig jul!

Kristendomsundervisning – for hele mennesket

Dr. teol. professor Gustav Mattias Bjørkestrand foreleser under jubileet.

Dette var et av de sentrale temaer under jubileumsdagene 29.–31. oktober. Markeringen av 20 års Jubileet for Institutet og 10 år for Kateketseminaret fikk svært god oppslutning. Deltakerne var svært tilfredse med utbyttet både faglig og sosialt. Denne gangen var det gjesteforelesninger også langveisfra, dr. Andrew Hsiao fra Hong Kong og den tidligere kulturminister i Finland, dr. teol professor Gustav Mattias Bjørnstrand.

Vi vil her gjengi et sammendrag av Gustav Bjørnstrands foredrag som ble holdt torsdag 29. der teamet for dagen var: Kristendomsundervisning i en ny tid. Bjørnstrands utfordring var å gi et riss av kristendomsfagets stilling i finsk grunnskole. «Kristendomsundervisning – for hele mennesket»:

Det var spenning og motstridende følelser i luften da den daværende folketingsmann N.F.S. Grundtvig i 1855 had-

de et kraftig sammenstøt med sin kulturminister om kristendomsundervisningens plass i skolen. «Om den ærede kulturminister sier det er forskrekkelig radikalt eller ikke, vedkjenner jeg meg likevel den overbevisning at det er livet i denne verden skolen skal opplyse om. Tros-saker som jeg setter svært høyt kan ikke læres. I skolen blir tros-saker bare forvrent og ødelagt. Det finnes ingen ting som er mer ødeleggende for kristendommen og for all religion enn at tros-saker blir gjort til utenatlæring og lekser i skolen.»

Dengang som nå vekker utsagnet skarpe protester, ikke minst fra dem som har lagt sin sjel i å kjempe for kristendomsfaget i skolen og for en utvikling av metodikk og læremidler for faget.

Det var likevel ingen tilfeldig oppfatning Grundtvig gav uttrykk for i den politiske debatts hete. Nesten 20 år tidligere hadde han et debattinnlegg mot vekkelsespredikanten Rasmus Sørensen om samme sak der spørsmålstillingen var: «Er troen virkelig en skolesak?»

Både i det protestantiske Tyskland og i Danmark hadde troen, under de tre sekler undervisning i kristendomsfaget var blitt gitt, hadde troen ikke blitt mer levende, men tvert imot blitt mer død og vaklende. Nå når den åpenbare majoritet av lærerne ikke tror og barna er tvunget til gå på den skolen de geografisk hører til, og det finnes ingen utsikter til at skolene igjen skal bli lutheranske, ja da er det virkelig på høy tid at vi «Gud skje lov innser at troen er ingen skolesak» sier Grundtvig i artikkelen.

Man kunne anta at et nordisk parlament f.eks. den finske riksdagen gjorde vedtak om at heretter skal det undervises i buddisme 1-2 timer pr. uke i grunnskolen. Lærerne skulle tilhøre religionen, eller søke om dispensasjon for å

drive religionsundervisning. Dessuten skal regionale buddhistiske ledere ha inspeksjonsrett til undervisningen.

En slik beslutning ville selvsagt umiddelbart skapt en intens debatt over hele landet. Det ville blitt hevdet at Finland om kort tid ville blitt buddhistisk. Det er på disse vilkår religionsundervisningen blir drevet i Finnland, og i de andre nordiske land. Og hva er resultatet etter flere seklers arbeide? Noen ville kanskje formulere seg som Grundtvig for 150 år siden: Troen blir mer og mer vaklende og død og troløsheten vinner stadig terreng.

Kanskje tiden er inne for en alvorlig og inngående analyse av kristendomsundervisningens rolle og utforming i skole og kirke?

Ansvarer for kristen oppdragelse har gjennom kirkens historie i siste instans hvilt på kirken. Når staten i sterkere grad ble sekularisert fikk dette konsekvenser for kristendomsundervisningens karakter. Det kom krav om at undervisningen skulle forandres fra konfessionell til objektiv og fra å betone helheten i nært samarbeid med den lokale menighet gjennom morgenbønner, gudstjenester og borbønner til en informativ, mer teoretisk undervisning. Når samtidig religionens stilling i samfunnslivet klart ble svakere var det naturlig at elevenes interesse for emnet ble svakere.

Det er blitt arbeidet målbevisst med å møte disse nye utfordringene. Her bør nevnes den empiriske religionspedagogikkens gjennombrudd.

Religionspsykologen Hjalmar Sundén har kommet med ett av de mest vesentlige distinksjonene der han snakker om verbal og total tradisjonsformidling. I en total tradisjonsformidling kommer de emosjonelle, rituelle og intellektuelle aspektene til sin rett. Men

Fra jubileet

egentlig, mener Sundén bør de emosjonelle og rituelle komponentene komme først, fordi først må barnet lære seg å spørre og så kan disse følges opp av ord og rasjonelle forklaringer. Skjer tradisjonsformidlingen på denne måten har barnet en resonansbunn for det som ordene dekker.

Om vi f.eks. tar ordet *ball* så er det ikke nok om barnet kan uttale ordet og vet hva det står for, kjenner igjen størrelsen, formålet og materialet. Det er heller ikke nok å lære seg regler for hvordan baller anvendes i lek og spill uten å kunne delta i dem og motorisk kan øves opp.

Framme er man først når man opplever den ladende atmosfæren i en viktig fotballkamp der gleden over at ballen følger intensjonene og toppunktet blir jubelen når ballen går inn og gir det avgjørende målet.

Det overordnede målet for kirkens undervisning er totalplanen om å hjelpe mennesker.

Å tro på den treenige Gud, som har åpenbart seg særskilt i Jesus Kristus, og å integrere den tro i sitt liv, slik at mennesker i alle livssituasjoner kan oppleve Guds nærvær, samt identifisere seg med og medvirke til å virkeliggjøre Guds vilje.

Under jubileumsdagene var det en rikholdig bokpresentasjon. Flere av våre egne lærere kom med nye bøker denne høsten.

I Finland har kirkemøtet fattet vedtak om at en undervisningsplan for alle livsfaser skal gjennomføres som et forsøksprosjekt. Dette er et teologisk, pedagogisk, psykologisk og sosiologisk gjennomtenkt program for helhetskirken. Det har som målsetting å utnytte alt tilgjengelig kunnskap i troens tjeneste for at menighetslemmer skal kunne tilegne seg troen og leve den ut i en kristen livstolkning også i et sekularisert miljø. Det er et program som tar mål av seg til å møte og engasjere det hele mennesket i Guds tjeneste.

Et område der planen for kristenundervisning har fungert er konfirmandundervisningen. Vi opplevde også i Finland på 1960-tallet en periode med synkende elevtall i konfirmandgruppene. Under 90% tok del i konfirmandtiden. Det bør nevnes at i Finland tilhører i dag 89% av befolkningen den lutherske kirken.

Så gikk man inn for en totalreform av konfirmandundervisningen, man knyttet den til menighetens ungdomsarbeide og tok opp elevenes livsviktige spørsmål i en sammenheng der fellesskap, aktivitet, opplevelser og omsorg var naturlige stikkord.

I dag deltar ca. 94% i undervisningen i et land som altså har 82% lutheranere.

Når det gjelder skolens religionsundervisning blir situasjonen en annen og mer problematisk. I Finland har vi konfessionell religionsundervisning både i grunnskolen og i gymnaset.

Statistikken viser at 98% deltar i skolens religionsundervisning, selv om det er tendensen i massemedia til å drive propaganda imot denne massive deltakelse. Interessant er det at firkirkene i det ekumeniske rådet for kristen undervisning

betoner at de heller lar sine medlemmer delta i en konfessionell lutherske religionsundervisning enn å arbeide for en objektiv karrakter på undervisningen.

Den nye læreplanen åpner muligheter til et allsidig opplegg med sikte på det hele mennesket. Det blir en avgjørende forskjell mellom det i skolen å undervise teoretisk om nattverdets karakter, historie- og motiv og å feire nattverd i en kirke, opplyst med levende lys, i stillhet tilbedende og i lovsang.

Jeg har ofte i denne sammenheng tenkt på Jesus undervisning. Han ikke bare sa at han var den levende vannet men han møtte den samaritanske kvinnen ved brønnen og gav henne fred og trygghet. Han gav den blindfødde både åndelig og legemlig syn. Han ikke bare forkynte at han er oppstandelsen og livet. Han kalte den døde Lasarus ut or graven. Og når han sa at han kom for å oppsøke og frelse det som var forlatt, så samlet de seg omkring han, fattige, utstøtte, skjøker, syke og døende. Det var en undervisning til hele mennesket.

I den religionspedagogiske forskningen står vi idag over for store utfordringer, større enn kanskje noensinne tidligere. Det gjelder om å finne former for en mulig total og ekte tradisjonsformidling med hele mennesket, dets livssituasjon og miljø i fokus. Erfaringene fra en redusert modell i skolen er i den raske sekulariseringsprosessen ikke bare oppmuntrende, for å si det forsiktig.

På den ene side må vi i skolen bevege oss innenfor offentlig lovers faste rammer, og på den andre siden må vi aldri oppgi kravet om at elevene fullt ut skal møte de åndelige realiteter med alle de konsekvenser de ulike emner legger opp til.

Han vet hvor skoen trykker

Økonomisjef Aslak Findreng.

– Jeg forstår godt studenter som synes det akademiske liv kan virke fremmed. Slik kan det være for andre enn studenter også. I regnskap og lønnsarbeid lærer man mange sider ved sine medmennesker å kjenne, og av og til oppdager man at også teologer er alminnelige mennesker.

Dette sier økonomisjef Aslak Findreng i et avskjedsintervju med Lys og Liv. Etter 22 år i tjeneste for MF går han av ved årsskiftet.

Findreng vet hvor skoen trykker. Han kom fra Hallens Skofabrik til Menighetsfakultetet i 1965, og har hatt ansvaret for regnskapet siden 1969. Av det har han fått mange grå hår, men ingen har

klart å ta fra ham humøret og utholdenheten i arbeidet.

Aslak Findreng er født og oppvokst på Bekkelagshøgda i Oslo. Han tok realartium i 1940 og Wang Handelsskole i 1942. I tillegg har han to-årig kveldsstudium fra Bedriftsøkonomisk Institutt.

– Under krigen arbeider jeg i fars agenturforretning. Han drev med engelske agenturer, så det sier seg selv at det ikke var mye å gjøre på den tiden. Men jeg prøvde å holde firmaet igang.

Findreng fikk flere utkallinger til tjeneste for tyskerne. Men han klarte å unngå det og havnet til slutt hos skattefogden fra 1943 til frigjøringen.

- Etter krigen forsøkte jeg å få liv i agentur-forretningen igjen. Men det gikk ikke. Jeg var ansatt i Lær-Import Konsortiet 1947-1949. Derfra gikk jeg videre til Hallens Skofabrik, der jeg var bokholder og regnskapsfører.

På den tiden spurte de ikke først og fremst etter attester. Jeg ble spurt om jeg var redd for å bli skitten på fingrene. Det er kanskje noe vi kunne trenge litt mer av i dag: Å kunne ta i et tak der det trengs, litt mer fleksibilitet, sier Findreng og blir litt mer bestemt i målet.

Han bodde i sitt barndomshjem på Bekkeleget frem til 1951, de siste to årene gift med Kirsten Birkeland. De bodde noen år i Gamlebyen før de flyttet til Bøler, som ble hjemmet fra 1957 til 1983. Det var Findrengs engasjement i den nye menigheten i drabantbyen Bøler som ryktes helt til MF, der formann Olav Egeland i innsamlingskomiteen til nybygget trengte en assistent til innsamlingsleder Rolf Næss i 1965.

- Jeg ble spurt om jeg kunne tenke meg å jobbe en periode på 3-4 år. Det ble noe lenger, sier Findreng forsiktig.

- Hva hadde du å gå tilbake til, dersom du ikke hadde blitt på MF?

- Ingenting. Jeg sa opp jobben på skofabrikken. Jeg regnet med at hvis Gud kalte meg, så hadde han en plan med meg fremover også.

Aslak Findreng ble kontorsjef på Menighetsfakultetet i 1969, en stilling han hadde helt til 1986. Det siste året har han vært økonomisjef, etter at stillingen ble splittet opp.

- Det har skjedd store forandringer her i den perioden. Kanskje det har skjedd for mye av og til. Vi gikk raskt frem, og underskudd er jo ikke noe nytt på MF. Utviklingen gikk foran den økonomiske virkelighet. Mange fryktet at innsamlingen til nybygget skulle gå utover den daglige driften. Men det ene

trakk det andre med seg, det viste seg også da vi gjennomførte aksjon «MF - gjeldfritt» i begynnelsen av 80-årene.

Findreng innrømmer at MF alltid har slitt med økonomien. Også regnskapene fra før hans egen tid viser det. Ofte har testamentariske gaver reddet driften.

- Problemet er at 40-50 prosent av gavene kommer i november og desember. Derfor må styret gå ut med de evindelige nødrepene som ingen liker. Vi skulle hatt en jevnere inngang hele året.

- Hvordan har du opplevd å ha ansvaret for økonomien hvert år i desember?

- Det har vært spennende og bekymringsfullt. Men det tar ikke nattesøvnen fra meg. Det er verre når jeg selv har ting liggende som jeg ikke får unna. Tiden fra jul frem til forstanderskapsmøtet i april har vært verst. Da ble det mange søvnløse netter. Men det hjalp å få delt stillingen i kontorsjef og økonomisjef, slik at ansvarsområdet ikke ble så stort.

MF's kontorsjef har hatt sine tunge stunder opp gjennom årene. Han har sittet på en utsatt post, og måttet tåle kritikk. Men ingen innenfor MF's vegger har opplevd at det går an å fornærme Aslak Findreng og få ham virkelig sint. Han er en Gud-hengiven mann som inspirerer med sitt engasjement og pågangsmot, sier Rolf Næss. Det har vært MF for alle pengene siden 1965, nesten for mye av det gode, sier Marit Spydevold, som startet samtidig med de to i 1965.

- Hva har vært det mest gledesrike for deg på MF?

- Det må være fellesskapet. På godt og vondt . . . Men det må du ikke skrive, nøler Findreng.

- Jo, det vil jeg. Hva mener du egentlig?

- La meg si det slik: Jeg forstår godt

I samtale med Aslak Findreng

studenter som kommer utenbys fra og som synes det akademiske livet virker høytidelig og fremmed. Slik kan det være for andre enn studenter også. I regnskap og lønnsarbeid lærer man mange sider å kjenne ved menneskene. Av og til blir man minnet om at også teologer er alminnelige mennesker. Det heter at vi er et menighets-fakultet, sier Aslak Findreng med trykk på «menighet».

– Da virker det ikke godt når noen rir sine akademiske kjepphester. Men teksten sist søndag og handlet om splinten og bjelken. Jeg bør kanskje være litt varsom med å uttale meg om andre. Jeg er imponert over en del av lærernes og studentenes allsidighet midt i det teologiske alvor.

Findreng stiller imidlertid et spørsmålsteget ved noe så enkelt som den

hverdagslige høflighet på MF. Han synes det virker som en del mennesker går med skylapper.

– Sett deg i resepsjonen i tredje etasje en dag og se hvor mange som sier «God morgen»! Man haster forbi hverandre uten å ha tid til å hilse på hverandre. Vi kunne kanskje skynde oss litt langsommere av og til. Men det er ikke lett å få til mellom alle møter og oppdrag, sier Findreng og tyr til et av sine faste sitater:

– Før hadde vi vanskeligheter med å få endene til å møtes. Nå har vi vanskeligheter med å få møtene til å endes.

Jeg opplever MF som en positiv og god arbeidsplass. Men vi har mye å lære av hverandre dersom vi tar oss tid til å lytte. Man kan begynne med seg selv, sier han og skrur opp høreapparatet.

Tom Egil Hverven

Fra den «offisielle» avslutningen for Aslak Findreng. Han får overrakt gave av nestform. i styret Jan H. Heitmann.

Jul i Hong Kong

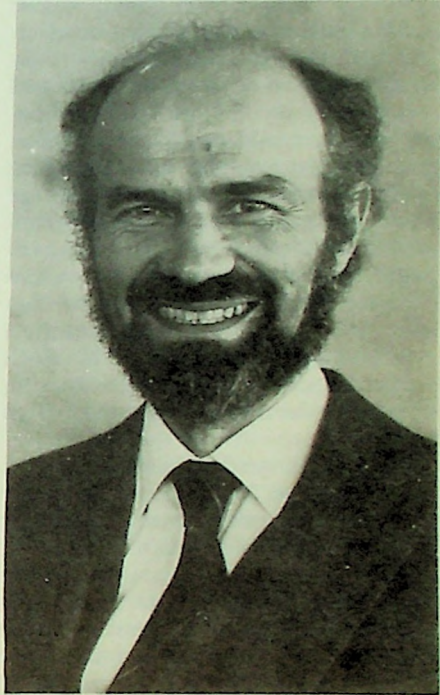
Noen minner

Av professor Hans Kvalbein

Det er gledelig at MF's kontakt med misjonsarbeidet i Hong Kong holdes vedlike. I år har vi gledet oss over at Helge Kvanvig får gi undervisning og høste erfaringer på det lutherske seminaret, og vi har fått ta imot seminarets rektor Andrew Hsiao som gjesteforeleser og hedersgjest i forbindelse med jubileene i slutten av oktober.

Mindre kjent er det kanskje at vi på MF i dette høstsemesteret også har hatt som hovedfagsstudent en erfaren Hong Kong-misjonær, Anne-Grethe Colbjørnsen, som faktisk var NMS' tillitskvinne i det året jet var der, 85-86. Jeg har lyst til å dele med Lys og Liv's lesere et lite minne om en begivenhet hvor også hun var med, sammen med hele min familie.

Det var en juleavslutning i en av NMS's barnehager. Et festlig pyntet lokale var stappende fullt av førskolebarn og av forventningsfulle foreldre, for det meste mødre. Barna hadde forberedt mange flotte opptredener, og det var gøy å merke hvilken spontan spilleglede de utstrålte. I «skramle-orkesteret» deltok et par psykisk utviklingshemmede som på denne måten ble integrert i de andres lek. Og dere skulle ha sett kong Salomo i all sin prakt der han satt på dommersetet og dømte mellom de to kvinnene som begge gjorde krav på det samme barnet! Les om igjen 2 Kong 3,16-28 og prøv å se for dere en seks-åring som smiler som en sol, uten fortenner, men synlig stolt over sin store

Professor Hans Kvalbein.

myndighet over de to unge mødre som kjemper innbitt om den store babydokka. Forsamlingen var tydeligvis grepet både av kong Salomo og av julespillet med hyrdene og englene og stallen i Betlehem. Denne barnehagen i Kwai Chung lå i et typisk fabrikkarbeiderstrøk. Min sønn Lars Ove ble bedt om å

Jul i Hong Kong

ta bilder for dem, for det var svært få der som hadde råd til et fotoapparat, som for oss fra Vesten er så «billig» nettopp i Hong Kong. Gjennom en slik tilstelning når evangeliet til mange som ellers har liten kontakt med kirke og kristendom.

Lille julaften var jeg i NMS' eldresenter i det samme området. Det var en skikkelig julefest med minst et par hundre eldre samlet om juleevangeliet. Det var leker, lysbildeserie om riktig kost-hold og en skikkelig julenisse med julegaver til alle til slutt. Jeg ble imponert av senterets kinesiske leder, fru Lee, som ledet det hele både med humor og med et klart kristent fortegn. Og det var gledelig å se at en kristen ungdomsgruppe fra nabolaget støttet opp om arrangementet. Det var dette eldresentret som tidligere på høsten hadde samlet inn over tjue tusen til de sulterrammede i Afrika. Også i dette arbeidet får NMS en bred kontakt med mange eldre som ellers ikke har mye kontakt med kristen virksomhet.

Undervisningen på seminaret gikk for fullt helt til 20. desember. Da hadde vi avslutningsfest om ettermiddagen og kvelden, først med gudstjeneste og så, selvsagt, med en god festmiddag rundt de runde bordene på seminarets spisesal. Etterpå gikk hele flokken med tente stearinlys ut i nattemørket for å synge julesanger for folk i nabolaget. 40-50 studenter og lærere er fra en side sett en stor flokk når en tenker på de ringvirkninger disse kan få som prester og lærere i menighetene. Men da vi vandret omkring mellom de 20-30-etasjes boligblokkene og sang vår spede sang opp mot stjernehimelen, kunne jeg ikke fri meg fra følelsen av hvor få og små vi likevel er.

I disse moderne kjempeblokkene, som er bygget i løpet av de 3-4 siste årene, bor det flere mennesker enn i Fredrikstad eller Sarpsborg. Det er så mange, mange som enda burde få høre og forstå at julebudskapet også gjelder dem! - Fra de moderne boligblokkene gikk vi rett over til en brakkeby for folk som enda ikke har fått seg noen permanent bolig. Der lever familiene tett innpå hverandre i bittesmå leiligheter, bare skilt fra hverandre og fra utenverdenen med tynne blikkvegger. Det var mye lettere å føle at vi fikk kontakt med menneskene i disse brakkene, som åpenbart var nokså nysgjerrige på den syngende flokken som passerte forbi. «Sing-daan failå», god jul, ble vi møtt med og svarte tilbake. Skal tro om ikke MF i Oslo også kunne bruke adventstiden til å gi et kristent vitnesbyrd for sitt nærmiljø på Majorstua?

Julaften feiret vi på tradisjonell norsk måte. Først norsk familiegudstjeneste i den tidligere sjømannskirken, som nå er overdratt til den norske skolen. Deretter var vi hos familien Huus/Aggaard sammen med en annen norsk familie og spiste deilig julemiddag, delte ut pakker til barna og gikk rundt juletreet sammen. Huus hadde fått sendt ut et ekte norsk juletre fra Danmark med en Wilhelmsen-båt, så vi slapp å gå rundt de typiske plastjuletrærne som brukes her. Vi har jo til og med hatt et bitte lite juletre hjemme hos oss: Ei lita furu som er hentet på hyttetomta vår på Sunnmøre, delt på midten og flysendt i en pakke hit til Hong Kong. Så vi synes vi har fått feire en riktig tradisjonell, god jul her. Jeg er ikke sikker på om vi har savnet snøen en gang. Det er da ganske deilig å kunne sitte ute på altanen og sole seg på første juledag også!

«MED KALL FRA GUD OG KIRKEN»

Den norske kirke har store muligheter til å nå mennesket med evangeliet. Storparten av folket er medlemmer i kirken. Barn blir døpt, unge konfirmeres, i glede og sorg er kirken et samlingspunkt.

Likevel er menneskers livsstil og tanker om rett og galt så lite bestemt ut fra Guds ord. Kreftene brytes i vårt folk. Mange spør etter mening med livet.

– Vi registrerer en åndelig lengsel – vi ser folkets nød borte fra Gud.

– Vi ser mulighetene for å formidle **kirkenes budskap** om Guds kjærlighet og tilgivelse.

– Likevel ser vi en hindring som kan begrense mulighetene: Arbeiderne er for få.

Stillinger blir stående ledige. Rekrutteringsvanskene varierer fra landsdel til landsdel. Vi har et felles ansvar for hele Den norske kirke, i nord som i sør. Det er for å få unge som melder seg til studier som kvalifiserer for kirkelig tjeneste.

Den norske kirkes biskoper deler denne nød med menighetene i vår kirke og peker på vårt felles ansvar i rekrutteringsarbeidet.

Jesus så folkets nød. Han så behovet og muligheten for tjeneste. Han så mangelen på arbeidere. Da viste han menigheten følgende vei for å rekruttere arbeidere: «Be høstens Herre sende ut arbeidere» (Matt 9, 36–38).

Det er et aktivt arbeid igang på mange plan i kirken for å bedre arbeids- og lønnsforholdene. Menigheten kan være en god arbeidsplass, men vi vet at den også kan bli bedre. Her må alle med lederansvar ta sin oppgave alvorlig. Likevel vil vi understreke at tjenesten i Guds rike har sitt særpreg – og vil alltid medføre spesielle omkostninger. Men tjenestens glede overgår omkostningene. Viss-

heten om å være kalt av den oppstandne Herre Jesus Kristus, bærer gjennom arbeidets slitsomme dager.

Vi ønsker tjenere som kan bevare denne kallets trygghet – tjenere i kirken som Gud har kalt og utrustet.

Mangelen på arbeidere i vår kirke er et ansvar som hviler på alle menigheter.

Rekrutteringskrisen kan ikke løses bare ved spesielle tiltak. Den kan ikke løses bare ved bedrede lønns- og arbeidsvilkår.

Mangelen på arbeidere kan avspeile sviktende åndskraft i menighetene. Den kan avspeile svekket frimodighet i kirkenes forkynnelse. Hvis det radikale budskap om Guds herrevelde i enkeltmenneskers liv blir borte, så forstummer undringens spørsmål: Hva vil Gud med mitt liv?

Vi kaller menighetene til bønn om at Gud må styrke dem som står i tjenesten og kalle nye medarbeidere. Med bibelsk forankring må forkynnelsen formidle Herrens spørsmål: Hvem skal jeg sende og hvem vil gå? Det er en oppgave for forkynnere, ungdomsledere, menighetsråd og alle ledere å formidle kallet til tjeneste.

Behovet for arbeidere må presenteres. Gud og kirken kaller til tjeneste.

Vi minner menighetene om å ta vare på sine medarbeidere, og om ansvaret for å be Gud drive ut nye arbeidere.

Vi utfordrer ungdom og mennesker i yrkeslivet til å ta imot kallet og melde seg til tjeneste i kirke og misjon.

Samtidig vil vi streke under at arbeidet blant barn og unge må prioriteres. Det er blant de unge at fremtidige arbeidere rekrutteres. Vi oppfordrer til støtte for ungdomsorganisasjonene med oppdrag å formidle evangeliet til våre barn og unge.

Etterlengtet bok om kall til tjeneste er kommet

«Yrke søker arbeidskraft» er tittelen på en verdifull bok skrevet av Jan Opsal, tidligere MF-lærer. Boken fyller et viktig og stort savn i møte med unge mennesker. Den gir svar på mange brennende spørsmål mange sliter med når det gjelder framtidsplaner. Ikke bare unge som skal velge utdanning, men også mennesker som står midt i livet har mye å hente her. Boken har en språkdrakt som gjør den lett tilgjengelig selv om det dreier seg om dype spørsmål.

Intervjuformen gir oss et allsidig bilde av hvordan de forskjellige møtte Guds kall på ulik vis, og det hele oppleves nært og realistisk. Det blir ikke noe rosenrødt føleri men beretninger til å få forstand av. Her er også stoff som med fordel kan brukes i forkynnelsen.

Målet med boken er at den skal bli obligatorisk studiemateriell for Bl.a. alle kristenruss. Det er lagt studiemate-

riell til hvert av de 6 kapitlene i boken, og er lagt opp for ungdom. Boken bør være tilgjengelig for alle som møter ungdom.

Informasjonsdelen er også viktig. Alle utdanningssteder er presentert for å gi en grei oversikt over utdanningsveier som fører til kristen helhetstjeneste. Menighetsfakultetet presenterer seg også i boken, der vi oppfordrer til å stoppe opp – lese annonsen – tenke over vårt utdanningstilbud og sist men ikke minst be over saken.

Vi slår et slag for kristendoms-kunnskap grunnfag der man kan begynne etter videregående skole. Et slikt år vil være verdifullt uansett yrkesvalg, og vil være et godt utgangspunkt for å stake ut kursen videre.

Kateketseminaret, som er påbygningsår, blir også presentert. Det er viktigere enn noen gang å minne om undervisningoppgaven i menighetene!

Boken kan bestilles fra MF gjennom Informasjonsavdelingen v/landssekr. Trond Solvang, Gydas vei 4, 0363 Oslo 3. Tlf. (02) 46 79 00.

BESTILLINGSKUPONG TIL BOKEN

«Yrke søker arbeidskraft»

PRIS KR. 30,-

5 stk. kr. 125,-

10 stk. kr. 200,-

(+ frakt)

Jeg bestiller eks. av boken

Navn:

Adresse:

Jan Opsal

Yrke søker arbeidskraft

Utfordring til kristen heltidstjeneste

- ★ Flere kristne heltidsyrker opplever rekrutteringssvikt. Det er behov for mennesker som vil utdanne seg med tanke på å arbeide som prestier, kateketer, misjonærer, diakoner, kretssekretærer, barne- og ungdomsarbeidere osv. Et kall til dette må formidles til unge kristne.
- ★ «Yrke søker arbeidskraft» er et hefte som vil utfordre mennesker til å gå inn i kristen heltidstjeneste. I hvert kapittel blir en eller flere personer intervjuet om sitt kall, enten de arbeider i et kristent heltidsyrke, skal utdanne seg til det, eller er i et annet yrke og gjør en frivillig innsats i menighet eller organisasjon. Hovedtankene i intervjuene blir utdypet både med bibelstoff og teologisk og praktisk rettleiding. Her er det lagt vekt på en realistisk framstilling av både gode og vanskelige sider ved de aktuelle yrkene.
- ★ I annen del av heftet presenterer 19 ulike utdanningsinstitusjoner og/eller organisasjoner sine studietilbud og arbeidskraftsbehov. Et register gjør det lett å finne ut hvor en kan utdanne seg til hva.
- ★ Hftet har også en studieplan som gjør det velegnet til bruk i samtalegrupper, først og fremst for ungdom i alderen 17–25 år. Planen er godkjent av Norsk Kristelig Studieråd.
- ★ Jan Opsal er tidligere skoleungdomsprest og arbeider nå som muslimskonsulent i NMS. I ei redaksjonsgruppe for heftet har det vært representanter for Menighetsfakultetet, Misjonsselskapet, Santalmisjonen og Credo Forlag.
- ★ «Yrke søker arbeidskraft» har format 17 × 24 cm og er på 51 sider. Teksten er satt i to spalter på sidene. Alle intervjuer er illustrert med fotografier.

Kallsbevissthet og prestasjonsangst

Av Svein Rise

Svein Rise.

1) Jeg glemmer aldri da jeg som (ung) prest for første gang forretet i en barnebegravelse. Et lite barn var død av hjernehinnebetennelse. Jeg synes enda jeg ser den unge mora ved grava – hun vred seg formelig i smerte – som ved en fødsel-. Hva kunne vel *ord* hjelpe i en slik meningsløs situasjon? Måtte ikke ordene bare bli tomme vokalbularer, – inntetsigende ord i det tomme rom? *Kunne* ordene bli annet enn forgjeves når situasjonen i seg selv var så trøstesløs?

Jeg husker at jeg i mange dager etterpå reflekterte over hva prestens rolle egentlig var i en slik sammenheng. Guds *forsvarsadvokat*, eller rett og slett «bare» et *vitne*? Idag er jeg ikke i tvil om svaret: Jeg vet at Gud som har kalt meg, ikke krever at *jeg* skal være hans advokat, for Han har jo selv sendt Talsmannen (talsmann betyr nettopp advokat) som skal overbevise verden om sannheten i evangeliet.

Det er ikke gitt noe menneske å begripe Guds veier, som det ikke er gitt noen å begripe mysteriet. Men Talsmannen overbeviser likevel om sannheten i evangeliet! Om at Gud har kalt oss, og om at Gud er trofast selv om vi er troløse. Og jeg skal få *vitne* om denne sannhet, som de første vitner berettet om Jesu oppstandelse fra det døde!

2) Det legger et fantastisk evangelium gjemt i dette at *Gud selv* har utvalgt sin kirke på jord, og kalt oss til å være vitner om hans trofasthet.» – han som i Kristus har velsignet oss med all Åndens velsignelse i himmelen. I Kristus har han utvalgt oss før verden ble skapt, så vi skulle stå hellige og feilfrie for hans ansikt» (Ef 1, 3b–4). I dette ligger prestens, og all kristnes, identitet: vi skal slippe å prestere all verdens oppfinnsomhet, vi skal slippe å grave i oss selv, og vi skal slippe å lete etter mulige (og umulige!) forsvarsargumenter for Gud. For Gud, som har kalt oss, han har satt oss til å vitne *om* Ham, ikke til å prestere noe *for* Ham.

Konkordieformelen understreker sterkt sammenhengen mellom utvelgelsen i Kristus og rettferdiggjørelsen ved tro. Den som tror han har et annet oppdrag i menigheten enn det å reflektere *Guds gjerning* for oss og i oss, kan lett komme til å havne i egenrettferdighets og i selvprestasjonens hengemur. Derfor må en Guds medarbeider alltid bli minnet om at han er *sendt* av Gud og *kaldt* av menigheten til å vitne om Guds hemmeligheter for verden.

3) Jeg tror mye av den *prestasjonsangst* vi finner rundt omkring i menighetene idag, ikke minst hos prestene, kunne vært unngått om *kallsbevisstheten* hadde vært sterkere:

a) For presten gjelder det å se tilbake til ordinasjonen, som stadfester kallet fra Gud og fra menigheten.» – Tenn på ny den nådegave fra Gud som er i deg, den du har mottatt ved min håndspåleggelse!» (2 Tim 1,6b). Ved ordinasjonen er det, iflg. den greske tekst, blitt tent en ild som ikke bare skal gløde under asken, men *flamme*, så den gir varme til andre.

Denne ild må imidlertid ikke forvekslet med begeistringens (hyper) – aktive iver, selv om både begeistring og iver vil kunne følge en rett kalt prest! At gløden blir til flamme, er først og fremst et spørsmål om *bønn*.

b) For menigheten, som selv har kalt presten, gjelder det derfor å be om at denne ordinasjonens flamme alltid må brenne, så presten kan bli til velsignelse for de han er satt til å være prest for. Her kommer det virkelig ikke an på hvor mange komiteer menigheten har i funksjon. Her kommer det heller ikke i første rekke an på hvor mange og «gode» saker menighetsrådet har på tapetet. Men her kommer det an på om komiteene og menighetsrådet forblir innfor Guds ansikt i bønn og i bot.

4) At menigheten husker presten i bønn og omsorg, er et tegn på at det alminnelige prestedømme er i funksjon. I denne sammenheng er det iflg. Det nye Testamentet et viktig samspill mellom det spesielle og det alminnelige prestedømmet. Et samspill som beror på at Gud har utvalgt sin kirke på jord og satt den til å være et vitnesbyrd for verden. Og Gud, som begynte den gode gjerning, han vil også fullføre den til Jesu Kristi dag (Fil 1.6).

GAVER TIL MF

er skattefrie

DIN STØTTE ER VIKTIG
FOR MF.

VI MÅ IKKE LA
ØKONOMIEN HINDRE
FAKULTETET I OPP-
GAVEN MED Å UTDAN-
NE NYE ARBEIDERE I
GUDS RIKE!

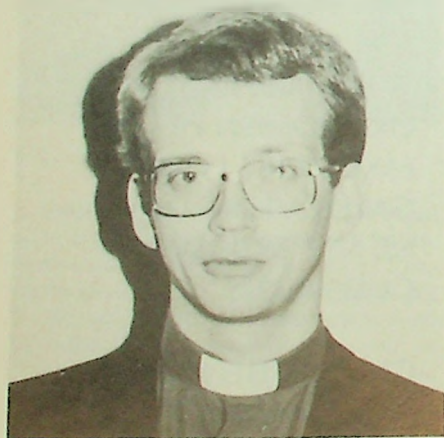
GI OGSÅ DU DIN
JULEGAVE TIL MF!

Velkommen til nye medarbeidere på Menighetsfakultetet

Kirsten Birkeland Findreng.

Kirsten Birkeland *Findreng* er fra 1. august 1987 ansatt som 1. kontorfullmektig ved Det praktisk-teologiske seminar. Hun etterfølger Marianne Torp som var ansatt i stillingen 2 år og som nylig reiste ut sammen med sin familie til misjonsnærtjeneste i Hong Kong. Kirsten Birkeland Findreng har lærerskoleutdanning, lærerskolekurs og arkivkurs ved Kommunalskolen, kristendom grunnfag og forskjellige datakurs. Hun har allsidig kontorpraksis, sist som kontorleder ved hovedkontoret for Menighetsseminarene i Norge i tiden 1982-1987. Hun har også vikariert i forskjellige stillinger ved MF tidligere.

Anders Aschim.

Cand. theol. Anders *Aschim*, født 8. august 1958 er engasjert som vikar og lærer i hebraisk språk med status som Vitenskapelig assistent fra 1. august 1987. Engasjementet gjelder for en periode på 2 år. Han overtar etter cand. theol. Grethe Bøe som var engasjert i dette vikariatet i studieåret 1986/87. Anders Aschim tok teologisk embetseksamen 1984 I og praktisk teologisk eksamen 1985. I. Han har tillegg musikk mellomfag 1981 II og hebraisk mellomfag 1986 II. Han hadde kandidatstipend ved MF høsten 1985 og etter ordinasjon i desember 1985 tjenestegjorde han som sjøforsvarsprest i 1986 og som vikarprest i Elverum våren 1987.

Edvard Lindrupsen.

Trond Solvang.

Hilde Kristine Hasvold.

Edvard *Lindrupsen* er ansatt som betjentsformann i halv stilling ved Menighetsfakultetets trykningssentral fra 1. august 1987. Han etterfølger Johan Johannesen som sluttet i januar 1987 etter lang tjeneste ved MF.

Lindrupsen har gjort tjeneste i Forsvaret siden 1950, hovedsakelig i administrative stillinger som personelloffiser, arkivar, administrasjonsoffiser og sikkerhetsoffiser. Han gjorde tjeneste ved Forsvarets Overkommandos arkiv da han i sommer sluttet i Forsvaret som kaptein ved oppnådd aldersgrense på 60 år.

Cand. theol. Trond *Solvang*, født 9. mars 1959 er fra 1. august 1987 kallet og ansatt som landssekretær ved MF. Trond Solvang tok teologisk embetseksamen høsten 1986 og praktisk teologisk eksamen våren 1987. I studietiden har Trond Solvang gjort en stor frivillig innsats for Menighetsfakultetets kontaktvirksomhet bl.a som fast medarbeider i Lys og Liv og som aksjonsleder for MF aksjonen «Norge rundt». I tiden 15. august 1985 til 30. april 1986 var han engasjert som landssekretær i halv stilling og fra 1. mai 1986 og frem til sommeren 1986 i hel stilling.

Cand. oecon. Hilde Kristine *Hasvold*, Oslo, er ansatt som økonomisjef ved MF fra 1. mars 1988. Hun etterfølger Aslak *Findreng* som har vært engasjert i stillingen etter at han gikk av som økonomisjef ved oppnådd pensjonsalder 31. juli 1987.

Hilde Hasvold er cand. oecon. fra Universitetet i Oslo i 1983. I studietiden var hun bl.a. engasjert i Ressursavdelingen i Miljøverndepartementet og i Kreditkassen. Siden 1983 har hun arbeidet som utredningskonsulent i NITO.

Kjære MF-venner!

Etter nokså kort tid er vi vel innbodd i Hong Kong. Det er sannelig forskjell på å bosette seg i andre land på egen hånd som vi før har gjort, og å være en del av en større sammenheng som vi er nå. NMS misjonærene her har vært helt enestående, og alt er ordnet til det beste for oss. Vi trives tross varme, eksos, fuktighet, firfirsler, maur, og flystøy i stereo rett over huset. Vi trives faktisk veldig godt.

Vi bor bra og sentralt i Kowloon Tong, ikke så langt fra Walled City som er iferd med å rives, og det kinesiske markedet nedenfor som fortsatt yrer av liv. Det er heller ikke langt å dra til sentrum av Kowloon. Anne-Grete farter litt rundt (eldresenter, flyktingeleir) og står på for å smøre familiemaskineriet. Barna trives veldig godt på skolen og i Hong Kong forøvrig. Vi har vært en god del på utflukter (liker det), i byen, på fjellet (800 m.o.h.) på Strandenes hytte, på badestrender (det finnes faktisk idylliske, «øde», badestrender også i Hong Kong). Det er viktig å sørge at trivselsfaktoren er i orden, så kan en lettere konsentrere seg om arbeidet.

LTS ligger nå som en liten oase i et hav av gravemaskiner og sandhauger. Kampanjen for et nytt LTS har dermed fått en særdeles synlig og lydhør understrekning. Det er en kamp med tiden. En aner en viss bekymring for økonomien midt oppe i alt beundringsverdig pågangsmot.

Jeg skulle gjerne unne studentene på

MF et år på LTS. I alle fall når boforholdene blir bedre, – nå bor flere studenter sammen på bitte små murrom, en seng hver, og ufyselig varme og fuktig. Men miljøet er spesielt, spennende og utfordrende. Det er 90 dagstudenter innrullert fra 11 forskjellige land, og 700 kveldsstudentene på menighetskolene som LTS driver. De fleste regulære dagstudentene er selvsagt Hong Kong kinesere, ellers er Thailand og Taiwan godt representert.

Jeg synes det er svært inspirerende å arbeide her. Det er et sted som har fremtiden foran seg og ikke bak seg. Det er ikke mange teologiske fakulteter som har venteliste på å komme inn p.g.a. plassmangel. Her arbeides det med store visjoner både for evangeliets utbredelse i Hong Kong, Kina og ellers i Asia. Jeg har følelsen av å være ved et viktig senter i dette arbeidet, noe som ikke minst understrekes ved hyppige besøk av kirkeledere, her forleden var visepresidenten i den kinesiske kirkelige samorganisasjonen på besøk. Muligheten for å nå inn i Kina egner seg ellers mindre for de store ord, enn for det stille, forsiktige diplomati. Men arbeidet er igang.

Undervisningen går bra (håper jeg). I alle fall har jeg overfylte klasserom. Jeg skriver ut forelesningene på engelsk først og deler dem ut til studentene. Så kan de lese igjennom dem hjemme før undervisningen. Det er tidkrevende, men mange av studentene sliter med engelsken.

Helge Kvanvig.

Studentene er åpne, ivrige, og har et forrykende godt humør. Men de har også en dyp undertone av ansvar. Det er store utfordringer som venter dem, og de vet det. De driver heller ikke bare med studier, men har tjeneste i menigheter og diakonale institusjoner hver week-end gjennom hele studiet. Jeg har til min glede merket meg et evangelisk og sosialt engasjement med den største selvfølgelighet går hånd i hånd. Det er en del ting her når det gjelder internasjonalt perspektiv, visjoner, vidsyn,

evangelisk dybde og sosialt ansvar, som en hjemmeavlet lutheraner bare må suge til seg og lære av.

På mange måter er LTS siste ledd i en lang kjede av norsk misjonsengesjement i Hong Kong. For her bygger de kristne kinsere selv sin fremtid, og her bærer de medansvar for andre kirker i Asia. Her myndiggjøres de unge kirker. Og det skjer slik at vi som kommer fra de tradisjonelle kirkene i Vest ikke kommer bare som lærere, men også som kolleger og elever. Det burde tenne en gnist i hjeret på enhver MF student å vite at MF her er med og støtter et så strategisk åndelig senter i den spennende tiden det nå er for evangeliet i Kina og Asia forøvrig.

Ofteså tenker en seg kristne fra andre land og særlig fra fremmede kulturer som nokså annerledes enn seg selv. Men ungdomsflokket på LTS er langtfra så ulik MF studentene. De er fulle av liv, har utpreget humoristisk sans (noe som gleder meg svært), de sliter litt med fagene, bekymrer seg litt over økonomien, drømmer litt om fremtiden, forelsker seg og blomstrer opp, har sin up's og sine down's. Kjære MF studenter, de er deres gjevngamle, den generasjon som i fremtiden skal lede den universielle kirke sammen med dere, de er deres med-søstre og medbrødre. La det synke litt inn. Og tenk så på at de nok har en fremtid som er mer usikker enn vår i Norge. De har en fremtid som vil kreve stort ansvar, trosmot og visdom. De trenger sannelig vår støtte både i forbønn og gaver.

Mange varme hilsener fra

Helge Kvanvig

Inspirasjonsdag i glede

Fra venstre: Generalsekretær i Bibelselskapet, Ole Chr. Kvarme, Anne Brit Bjørk og Ole D. Hagesæter fra Oslo bispedømmeråd var sentrale personer på inspirasjonsdagen.

Det var en stor opplevelse å ønske velkommen til MF ca. 200 gjester fra Bibelskoler og Teologiske seminarer fra andre konfesjoner den 21. september. I et atmosfære av trygghet og felles ansvar med bibelaksjonen «Bibelen åpen for alle» som samlingspunkt ble frimodighet og vitneglede styrket.

Eivind Skeie fikk oss nærmere et møte med dem som står utenfor nærkontakt med Guds ord, der han oppfordret oss til å gå selv til kilden, til det levende vann slik at det fikk forme oss, gjennomsyre oss. Vi må sloss mot åndsfattigdom og hente fram bibelgleden. Vi trenger å få hjelp til å oppdage at alt begyner og slutter med korset.

Ole Christian Kvarme stilte spørsmålet konkret: Hvordan få kraft i Oslo by? Vi kan kjenne oss maktesløse i møte med folkevimmelen og åndskreftene. Paulus i Korint var også skjelveende og redd, menneskelig sett et håpløst utgangspunkt, men Guds kraft i ordet var i funksjon. Det skjedde noe avgjørende i møte med denne kraftkilde.

Ole Hagesæter fra Oslo Bispedømmeråd, som sammen med MF og Bibelselskapet var initiativtakerne til inspirasjonsdagen kunne fortelle om konkrete tiltak for bibelaksjonen både i hvordan menighet og på Bispedømmeplan. Dagen ble til glede for gjester og for egne ansatte og studenter.

Vigbjørn Matre

Dyptpløyende om forsoningen

Av Oskar Skarsaune

Den ubestridte grand old man ved Menighetsfakultetets Institutt for Kristendomskunnskap, dosent Ole Modalsli, har gitt oss en stor og tankevekkende bok om korsets gåte. Det passer godt at den utkommer nå til Instituttets jubileum, for på mange måter er det et teologiske testamente Modalsli gir oss i denne boken. I den har han nedlagt fruktene av en original og selvstendig gjennomtenkning av forsoningens mysterium, som har opptatt ham gjennom mange år. Tar jeg ikke mye feil, ble de avgjørende impulser til dette tankearbeid skapt under hans doktoravhandlingsarbeid – på overgangen mellom 50- og 60-tallet – om dommen etter gjerninger hos Luther. Her mente Modalsli å ha vunnet frem til en ny bestemmelse av Guds lov hos Luther: I streng forstand er Loven det ord som utelukkende handler om mine gjerninger *mot nesten*. Lovens «sted» er forholdet mellom meg og min neste, ikke forholdet mellom meg og Gud, for her rår trosrettferdigheten, ikke loven.

Hvilket lys kaster så dette over forsoningen? De fleste teologer i ny og gammel tid har på én eller annen måte satt forsoningen i sammenheng nettopp med Guds lov. Menneskets brudd på loven kan ikke Gud bare seg gjennom fingrene med, han kan ikke uten videre tilgi synden, for loven er Guds, og han står bak den med hele sin majestet og hellighet. Derfor er soning og forsoning nødvendig.

Her innfører Modalsli en viktig skjelling. Dersom loven utelukkende hadde regulert forholdet mellom oss og Gud,

Oskar Skarsaune.

kunne nok Gud ha tilgitt oss uten yre soning. Ikke lettvint, ikke som en enkel neglisjering av synden, men etter en barmhjertighetens overvinnelse av vreden i Gud selv. Gud ville da handle på samme måte med oss som faren handlet mot den hjemvendte sønn i Jesu kjente lignelse.

Men loven i streng forstand angår ikke forholdet mellom oss og Gud, men mellom oss og våre medmennesker. Og det er *denne* funksjon i loven som gjør soning nødvendig. For Gud ville krenke dem som er rammet av våre synder, dersom han tilga oss syndene uten at syndens alvor og de krenkedes rett var tatt vare på gjennom bot og soning. Det er som *min nestes Gud*, som min nestes vokter og beskytter, at Gud må skaffe soning til veie, slik at tilgivelsen av synderen ikke forbindes med urett mot den som synden er begått mot.

På denne måten fremtrer soningen som en etisk nødvendighet, og det er mye om å gjøre for Modalsli å fastholde et absolutt etisk gudsbilde, også i forsoningslærens sammenheng. Guds vrede utspringer av Guds kjærlighet som en etisk begrunnet reaksjon når Guds mennesker krenkes og ødelegges av seg selv eller andre. Gud blir vred *fordi* han er kjærlighet.

Dette siste er et synspunkt som har god tradisjon for seg i konservativ norsk teologi, f.eks. hos nylig avdøde professor Ivar P. Seierstad. Meget interessant er Modalslis påvisning av at også Hallesby opprinnelig tenkte slik – først under påvirkningen fra Emil Brunners bok *Der Mittler* (Mellommannen) fra 1930 hevdet Hallesby et annet syn. Men Modalsli mener å kunne påvise at den Luther-tolkning Brunner – og dermed Hallesby – her bygger på, er uholdbar.

Det mest kontroversielle i Modalslis bok er samtidig dens mest originale tese: Det er mine forgåelser mot nesten, ikke mine «direkte» forgåelser mot Gud, som gjør soningen nødvendig. Synder som «bare» gjelder mitt forhold til Gud, kunne Gud tilgi uten soning. Modalsli kaller dette «suverenasppektet» ved Gud. Ett av hans argumenter for å avvise soningens nødvendighet under dette synspunkt, er at det ellers blir vanskelig å opprettholde Guds etiske forbilledlighet for oss. Dersom ikke Gud kan tilgi synder mot seg alene uten soning, måtte konsekvensen være at heller ikke vi burde tilgi andres synder mot oss uten å kreve soning. Hallesby var villig til å trekke den konsekvens, men Modalsli mener at nettopp dette viser utgangspunktets umulighet.

Selv har jeg stor sympati for Modalslis tilnærming til saken. Men jeg bruker bevisst ordet «tilnærming», for i møtet

med korsets og forsoningens mysterium tror jeg ulike tilnærminger er det nærreste vi kommer. Vi må lese og meditere over Bibelens klare og dunkle ord om saken, og Modalslis bok er i så henseende en gullgrube. En for meg både ny og dyp tanke var hans påvisning av et indre samsvar mellom den religiøse anklage som brakte Jesus på korset – nemlig den at han fullmektig og tilsynelatende helt «uforsvarlig» tilga synder – og korsets faktiske, teologiske betydning i Guds frelsesplan.

Men jeg er kanskje mindre sikker på at man nødvendigvis må utelukke andre tilnærminger, f.eks. den som også inkluderer menneskets synd «direkte» vis av vis Gud i den sum av skyld som førte Jesus til korset. Jeg er enig med Modalsli i at menneskelige analogier her fort blir vanskelige eller endog betenkelige. Men jeg er kanskje litt mindre sikker på at de i dette tilfelle er nødvendige. Gud har vel i alle tilfelle bedt oss tilgi betingelsesløst. Men for den synder som vet seg i svikets situasjon også overfor Gud selv, kan det være godt – også med denne synd – å få «krype inn» i den bot og soning Jesus gjorde på korset. Jeg tenker ikke da på korsets rent tankemessige nødvendighet, men snarere på dets «svar» inn i synderens situasjon. Og vi må vel regne med at dette kan gå dypere enn vår tanke rent logisk kan utrede.

Om soningstankens forhold til dyptliggende menneskelige følelser og behov sier ellers Modalsli mye tankevekkende i boken. Han mener at korset taler til noen av våre dypeste følelser, og at det taler like sterkt nå som før, fordi menneskene ikke forandres mye på så dype plan. Jeg tror han har rett i det. Og jeg håper hans store bok vil finne mange og oppmerksomme lesere. Dette er en bok om selve hjertet i vår kristendom. Den

er skrevet med sjelesørgerisk nerve og varme. Den inneholder mye for tanken. Man legger den fra seg med øket glede og takknemlighet over korsets og forsoningens herlighet.

Ole Modalsli:
Korsets gåte. Om Jesu døds betydning.
Verbum Forlag.

HUSK:

Å utdanne prester, kateketer og kristendoms­lærere er et viktig arbeid, og et felles ansvar!

Menighetsfakultetets arbeid er avhengig av frivillige gaver.

Gi også du din julegave til Menighetsfakultetets arbeid.

Postgiro: 5 12 87 80
Bankgiro: 6038.30.18636

Spedalskhet – og skjebnesvangre misforståelser

Sykepleieren *Inger Austveg*, som siden 1962 særlig har studert lepra-sykdommen og arbeidet blant spedalske flere steder i verden, først og fremst for Redd Barna ved Armauer Hansens Forskningsinstitutt i Aids Abeba, har skrevet en fortrinnsfull beretning om denne sykdommens historie og verdensvide utbredelse i sin siste bok: «*Utstøtt og uren*. Spedalskhet – en svøpe for millioner» (Universitetsforlaget, Oslo 1987, 158 s., rikt illustrert). Hun gir en oversikt som er mettet med facts, og forteller dertil så spennende (hun har for øvrig skrevet flere romaner tidligere), at det er ikke lett å avbryte lesningen.

Når boken omtales her av meg, er det bl.a. av den grunn at Inger Austveg i den historiske del også tar opp de skjebnesvangre følger som tidligere tiders feilaktige bibeloversettelse har hatt, først av det hebraiske *isará-at* og så av det greske *lepra* – noe som den nye bibeloversettelsen av 1978/85 et stykke på vei har forsøkt å rette opp. Hun fortjener takk for at hun også har tatt dette med: men mest av alt fortjener hun honnør for at hun evner å vekke forståelse for de lepra-sykes ulykkelige levekår og for arbeidet med å bedre dem.

Boken er til å få forstand (og forhåpentlig hjertelag) av!

Magne Sæbo

Uttalelse fra det ekstraordinære forstanderskapsmøtet 17.08.87

1. Menighetsfakultetets forstanderskap (FS) har på ekstraordinært møte 17.08.87 behandlet innstilling fra arbeidsgruppe oppnevnt av FS 27.04.87 vedrørende personalsak ved MF.

Denne innstilling tas til orientering.

Styrets vedtak av 31.03.87 om å ta fakultetslektor Fartein Valen-Sendstad (FVS) ut av tjeneste fram til utgangen av 1989 ble tatt til etterretning av FS på møtet 27.04.87.

2. Når det gjelder styrets vurderinger, bekrefter FS at spørsmålet om skilsmisse/gjengifte hele tiden har stått sentralt i saken.

En kompliserende faktor har vært at lærerrådets «Uttalelse om lærere som er skilt og gift igjen kan gjøre tjeneste på MF», forelå så sent som 16.03.87.

Likevel finner FS grunn til å beklage at denne siden av saken ikke fikk større oppmerksomhet i styrets vedtak av 22.12.86 og 16.03.87 og styrets pressemelding av 26.03.87. Forstanderskapet konstaterer at styrets vekslende flertall og mindretall har bygd på de teologiske retningslinjer som er trukket opp i lærerrådets uttalelse om «Hva bibelen sier om samliv mellom mann og kvinne» (okt. 1975) og «Ekteskap – skilsmisse og gjengifte (mars 1980).

FS understreker dette fordi styret etter MF's grunnregler er forpliktet til å innhente teologisk veiledning fra lærerrådet.

3. Forstanderskapet bekrefter at styrets saksbehandling ble vanskeliggjort ved det beklagelige faktum at informasjon

fra FVS til styret om forhold som hadde betydning for saken, ikke ble gitt på et tidligere tidspunkt. FVS har selv beklaget dette.

4. Forstanderskapet beklager – slik styret selv har gjort – at en del for media uvedkommende opplysninger ble brakt videre til offentligheten gjennom den første pressemeldingen. Dette burde ikke ha skjedd både av hensyn til personvern og fordi det skapte unødvendige reaksjoner og avsporinger. Selv om ingen av styrets medlemmer var direkte med på utformingen, var styret formelt ansvarlig for den.

5. Forstanderskapet mener det var uheldig at styret under sin saksbehandling høsten 1986 bygget på opplysninger som var kommet fram i notater, brev og samtaler, og at en ikke i tillegg til dette ba om en samlet skriftlig redegjørelse fra FVS. Før styret fattet vedtak 22.12.86, burde FVS hatt anledning til å uttale seg om alle sakens dokumenter.

I slike saker er det av stor betydning at partene er enige om hvilke faktiske forhold som er til vurdering, og at den det gjelder, får anledning til å kontrollere hvordan ens sak blir presentert for styret. FS beklager at partene først i midten av februar kom fram til enighet om saksframstillingen. FS vurderer det som riktig at styret aksepterte en bisiterordning og lot en av FVS's kolleger være hans representant.

6. Forstanderskapet beklager at det under deler av saksbehandlingen ikke har

Fra forstanderskapsmotet. Formann Eivind Osnes har ordet.

kommet fram hva som var hovedproblemet, ved at ulike saksmomenter er blitt koblet sammen. Dette har gitt inntrykk av uklarhet i premissgrunnlaget. Dette er beklagelig av flere grunner:

- Hensynet til personvern og rettssikkerhet gjør det til et selvsagt krav at premissgrunnlaget er klart meddelt og oppfattet.

- Kommunikasjonen med omverdenen blir vanskelig.

7. Spørsmålet om bot og oppreisning er omtalt i lærerrådets uttalelse av 1980 (om skilsmisse og gjengifte), og styret henviser til denne.

Imidlertid mener FS at styret kunne sagt hva det mener om dette tema på en mer direkte og tydelig måte, og ikke bare ved henvisning til ovennevnte uttalelse. Slik det nå står, kan det lett bli

mistolket. Det er ikke kommet godt nok fram at syndsbejennelsen får konsekvenser også for ens tjeneste, slik det er uttrykt i lærerrådets uttalelse av 16.03.87 (sitat side 7 pkt. 2). Her uttaler lærerrådet, etter først å ha understreket at et teologisk fakultet med sin personalpolitikk ikke kan gi inntrykk av å stilltiende akseptere enhver skilsmisse eller skilsmisse med gjengifte:

«Samtidig må imidlertid praksis være slik at det kommer klart fram at fakultets forpliktelse på «Guds ord og kirkenes evangelisk-lutherske bejennelse» (Gr. Rgl paragraf 1) «ikke bare gjelder loven, men også evangeliet, og her evangeliet også som et kall til syndere om å tjene Gud (s. 33f). Grunnlaget for tjeneste i kirken er ikke syndfrihet, men syndenes forlatelse. Et teologisk fakultets troverdighet kan undergraves også

Fra forstanderskapet

på den måten at det innfører en praksis som synes å utelukke at en kirkens tjener etter et redelig oppgjør med Gud og mennesker kan tas inn i tjenesten igjen og virke med frimodighet.»

FS vet at styret mener dette, men vi kunne ha ønsket at det hadde vært klarere uttrykt. Det er ikke dermed sagt at den som har bekjent sin synd og gjort bot i ethvert tilfelle kan fortsette i den stilling som han er betrodd. Men boten gir likevel full oppreisning i forhold både til Gud, til det kristne fellesskap og til en tjeneste i kirken.

FS vil føye til at de berørte parter er enige om at visse reaksjoner er berettiget i en sak som denne. Vi vil gi vår tilslutning til dette uten å ta stilling til hvor strenge reaksjonene bør være.

8. Forstanderskapet har fremført kritiske innvendinger mot deler av styrets saksbehandling, men dette gir ikke grunnlag for mistillit til styret. FS har klart inntrykk av at styret og MF's øvrige ledelse har prøvd å gjøre sitt aller beste i en særdeles vanskelig sak.

Styret har under store deler av saksbehandlingen vært under press. I utgangspunktet ønsket det å bruke god tid for å få en så forsvarlig saksbehandling som mulig, men ved flere anledninger ble det presset til å forsere saksbehandlingen og gjøre nye og endrede vedtak etterhvert som saken utviklet seg. Styret har vist vilje til å ta hensyn til FVS og hans medhjelpere i saksbehandlingen.

9. Forstanderskapet konstaterer og beklager at det har hersket uklarhet om dekanus/prodekanus rolle, noe som kan

skyldes uklarhet i MF's struktur og grunnregler, og manglende erfaring med saker av denne type. Usikkerhet i kompetanseforholdet mellom dekanus og styret har hatt uheldige konsekvenser for saksbehandlingen og ført til misforståelser i sakens første fase.

10. De to lærerne som i deler av saksbehandlingen har vært FVS's bisittere/talsmenn, har også hatt en vanskelig situasjon, fordi det ikke ved MF finnes regler for slik prosedyre. I denne situasjon er det ikke grunnlag for å kritisere dem for deres medvirkning i saksbehandlingen.

11. Heller ikke ved direktørens medvirkning i saksbehandlingen har FS funnet grunnlag for kritikk.

12. Forstanderskapet konstaterer at rutiner og styringsstrukturer ved MF er lite egnet til å løse denne type problemer. Forstanderskapet vil derfor uttrykke sin tilfredshet med at styret har oppnevnt en komite til å foreta en vurdering av fakultetets personalforvaltning og foreslå regler, rutiner og ordninger på dette området. Styret bes også vurdere hvem som skal ha direkte personalansvar for MF's lærere, og hvordan sjelesørgerisk hjelp kan tilbys lærere og andre ansatte som kommer opp i vanskelige situasjoner.

FS har også med tilfredshet merket seg at styret til neste forstanderskapsmøte vil utrede de praktiske konsekvenser av lærerrådets «Uttalelse om lærer som er skilt og gift igjen kan gjøre tjeneste ved Menighetsfakultetet» av 16.03.87.

MENNESKET I MØTE MED MAKTENE

Etterutdanningskurs i religion på MF 4.–6. januar

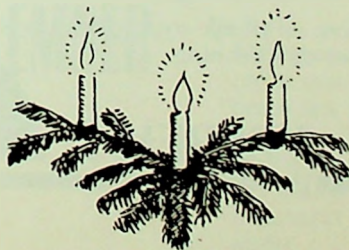
Institutt for Kristendomskunnskap holder kurs for lærere i videregående skole også dette året. Kurset vil ta opp den vanskelige og viktige temakretsen synd – skyld – det onde og forsoning – frelse. Spesielt vil vekten legges på mennesket

midt i det eksistensielle dramaet som disse begrepene antyder. Kurset vil gi både faglig – teoretisk og praktisk – metodisk hjelp til å ta opp disse spørsmålene sammen med elevene i religionstimer. Av programmet bør nevnes:

-
- «Ansvaret og skyld som livsproblem i dag»
v/inspektør Leif Gunnar Engedal.
 - «Hvem er den skyldige – Gud, Adam eller jeg?»
Om synden som mulighet og realitet ut fra 1 Mos 2–3 og Rom 5
v/vit.ass. Jostein Ådna og professor Hans Kvalbein.
 - «Hvordan undervise om synd og skyld?»
v/lektor Arne Rønnild.
 - «Å tro på Gud i en ond verden»
v/førstelektor Kjell Olav Sannes.
 - «Mennesket i møte med lidelsen – belyst ut fra Jobs bok»
v/førstelektor Jofrid Wiik.
 - «Du er mannen!» Om tilgivelse og soning i GT
v/fakultetslektor Klara Myhre.
 - «Dine synder er tilgitt. Stå opp og gå!»
Jesus i møte med synd, skyld og sykdom
v/fakultetslektor Reidar Hvalvik.
 - «Forsoning som motiv i litteraturen»
v/lektor Ann Midtun.

Program og påmeldingsslipp er sendt til alle videregående skoler, og påmeldin-

gene også denne gangen har vært mange.

Tildeling av prestehybelen på MF i 1988

- Januar: Prost Asbjørn Svartvassmo, Trondenes
Februar
01.-13.02: Misjonssekretær Olav Sandland, Stavanger
Februar/
Mars
15.02-15.03: Sokneprest Kaare Nødtvedt, Salhus
Mars
17.-31.03: Sokneprest Odd Offerdal, Hundvåg
April: Sokneprest Hermann Sagstad, Sauherad
Mai/juni
18.05-17.06: Sokneprest Nils Ingvar Nilsen, Søgne
August: Stiftskapellan Otta S. Myrseth, Molde
September: Sokneprest Per Myrstad, Fjære
Oktober: Misjonsprest Sølve Næss-Holm, Kvelde
November: Sokneprest Svein Forsberg, Rindal

Ole Modalsli

KORSETS GÅTE

Om Jesu døds betydning

Aktuell bok for den som vil trenge dypere inn i problematikken omkring kors og forsoning.

Pris kr. 225.-

VERBUM
(Andaktsbokselskapet)

ØKONOMISK RAPPORT

Det er med bekymring vi ser årsoppgjøret i møte. På grunn av økte kostnader for inneværende år fant budsjettutvalget og styret det umulig å presentere et budsjett i balanse. Forstandskapet vedtok derfor et budsjett som viste et underskudd på kr. 800 000,-. Vi må slå fast at mot slutten av året ligger vi an til et enda større underskudd. Det er foretatt betydelige innsparinger på utgiftssiden, men årsaken til underskuddet er svikt i gaveinntektene. Vi håper at MF-venner løfter i flokk mot slutten av året slik at vi kan begynne et nytt år i balanse. En så viktig oppgave som Menighetsfakultetet skal utføre må ikke bli hemmet av økonomiske hindringer!

Ellers vil vi takke for trofast forbønn, omtanke og for gaver. Vi ønsker alle en gledelig jul og et godt, nytt og utfordrende arbeidsår!

Vigbjørn Matre

HJERTELIG TAKK

For minnegave på kr. 9 773,- ved Lars APELANDS gravferd i Bjerkreim, september 87.

For donasjon på kr. 3 004,- ved Sigurd INGVALDSTADS begravelse i Mysen 4. oktober 87. (Tilsv. beløp NMS.)

For offer på kr. 5 150,- ved Sverre FLATEBØS gravferd i Mauranger, oktober 87.

For minnegave på kr. 810,- ved Henrik VENÅS begravelse i Rollag, juni 87.

Erling Servan

VÅRE BØNNE- EMNER

Takk for . . .

- all trofast forbønn og omsorg for MFs lærere, studenter og administrasjon
- nye medarbeidere i lærerstab og administrasjon
- de nye studentene som har fulgt kallet og nå er innskrevet

Be for . . .

- MFs økonomi som nå er vanskelig. Be om at mange må gi gaver til virksomheten ved fakultetet
- den store Bibelaksjonen i høst og om at alle som arbeider med Bibelen på MF må bli utrustet rett til å gi gledesbudskapet om Jesus Kristus videre til andre

Ved varig adresseendring vennligst returner bladet med påført ny adresse.

Julegavebrev fra Det Teologiske Menighetsfakultet

Vi vil takke deg for all støtte gjennom dette året. Menighetsfakultetet er nå, som mange ganger før, inne i en periode preget av både inspirasjon og glede men samtidig også spenning.

GLEDEN skyldes først og fremst de 111 nye studentene vi kunne ønske velkommen til MF ved semesterstart i høst.

Hver og en av disse 111 gir oss virkelig grunn til takknemlighet og glede – og ikke minst, de gir oss alle framtidsoptimisme. Utover hele våren vil det også bli nedlagt mye tid og krefter fra både studenter og ansatte for å øke rekrutteringen. Nå må det satses for fremtiden – og vi *gjør* det.

SPENNINGEN skyldes en særdeles vanskelig økonomisk situasjon. Vi har foretatt oss alt tenkelig som kan gi besparinger, likevel må vi ha dyre kassakreditt-lån for å klare oss.

Vi har strammet betydelig inn på den daglige driften, flere stillinger står ubesatt og våre innkjøp er begrenset til et minimum.

VÅRT HÅP, nå som alltid før, er at du og de øvrige som ser verdien av MF's arbeid hjelper oss over kneika. Med frimodighet og stor forventning ber vi derfor om en julegave til fakultetets arbeid.

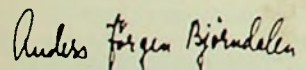
Som du forstår, trass i en vanskelig situasjon arbeider vi målrettet og iherdig for vår felles oppgave i dagens og morgendagens kirke og skole.

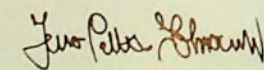
LA IKKE økonomien stoppe dette viktige arbeidet, det har vi ikke råd til. VI har studentene og lærerne; har DU mulighet til å støtte oss fremover?!

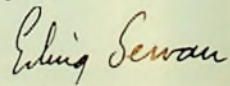
*Vi ønsker deg en velsignet julehøytid
og et riktig godt nytt år!*

Det Teologiske Menighetsfakultet

Gydass vei 4 – 0363 OSLO 3 – Postgiro: 5 12 87 80 – Bankgiro: 6038.30.18636

Anders Jørgen Bjørndalen
dekanus

Jens-Petter Johnsen
formann i MF's styre

Erling Servan
direktør

Gaver til MF er skattefrie. Kvittering som kan nyttes ved inntetsfradrag på selvangivelsen, blir sendt for alle gaver på kr. 50,- eller mer.